

KRUSTKALNU DABAS REZERVĀTS - VIENS NO ČETRIEM DABAS REZERVĀTIEM LATVIJĀ

Apmeklētāju dienu kalendārs 2024:

- Grupas lielums līdz 15 cilvēkiem, pieteikties vismaz 3 dienas pirms, zvanīt vēlams darba dienās.
- 5.maijs plkst.10.00 un 13.00 (Regīna, 29139677).
- 18.maijs plkst. 10.00 un 13.00 (Diāna, 25708126).
- 22.jūnijs pasākums ar ekspertu "Nezināmais par zināmo dabā. Zirnekļi Krustkalnu dabas rezervātā" (Regīna, 29139677).
- 31.augusts plkst. 10.00 (Diāna, 25708126).
- 21.septembris plkst. 10.00 (Regīna, 29139677).
- 12.oktobris plkst. 10.00 (Regīna, 29139677).

PIEDĀVĀJUMS:

- * Rezervātu var apmeklēt Apmeklētāju dienās no 1.maija līdz 31.oktobrim.
- * Apmeklētāju dienās - pārgājiens ar gidu pa **Krākas avotu taku**. Dabas takas garums ap 2 km. **Tikšanās vieta tiek pateikta, piesakoties.**
- * Apmeklējums bez gida - Krustkalnu skatu tornis, augstums 27 metri. **Atrodas pie ceļa Mārciena - Ļaudona. GPS. 56.733321, 26.135891**

Krustkalnu dabas rezervāts dibināts 1977. gadā, lai saglabātu šeit izveidojušos īpatnējos dabas kompleksus, ko veido Madonas – Trepes vaļņa reljefs. Te augstas pauguru virsotnes mijas ar dziļām ieplakām, kurās izveidojušies nelieli ezeri un purvi, kā arī daudzi avoti. Šādos apstākļos Krustkalnos ir izveidojusies bagāta augu un dzīvnieku valsts. Rezervāta platība ir 2978 ha. Teritorijas lielāko platību aizņem meži. Rezervāta uzdevums ir nodrošināt ekosistēmu aizsardzību un dabisku attīstību, sugām atbilstošu dzīves apstākļu saglabāšanu, pētīt dabā notiekošos procesus, attiecīgi plānot un veikt apsaimniekošanas pasākumus. Rezervātā pēta teritorijā sastopamās sugas, biotopus un notiekošos procesus. Balstoties uz iegūtajiem datiem, tiek plānoti un īstenoti pasākumi teritorijas dabas vērtību saglabāšanai: pļaušana un krūmu izciršana pļavās, krūmu izciršana un niedru pļaušana zāļu purvā.

Kāpēc rezervātu nedrīkst brīvi apmeklēt? Rezervātus dibina vietās, kur saglabājušās cilvēku maz ietekmētas ekosistēmas un retas, izzūdošas sugas. Šo vērtību saglabāšanai nepieciešams novērst tiešas cilvēka darbības – troksni, nomīdīšanu, ugunsgrēkus, piesārņojumu, sugu atradņu apzinātu vai neapzinātu postīšanu un iznīcināšanu.

Putni. Rezervātā sastopamas visas parastās meža putnu sugas, kā arī daudz retu un īpaši aizsargājamo putnu sugu. Interesantākās un retākās novērojamās putnu sugas ir melnais stārķis, trīspirkstu dzenis, baltmugurdzenis, urālpūce, bikšainais apogs, apodziņš, vakarlēpis.

Rezervātā konstatēts neparasti liels mežirbju skaits.

Dzīvnieki. Teritorijai raksturīgākie zīdītājdzīvnieki ir meža cūka, stirna, alnis, lapsa, meža cauna. Nelielās upes un ezerus apdzīvo bebri, ūdri un Amerikas ūdeles. Teritorijā novēroti arī lūši un vilki. Īpaši aizsargājamās dzīvnieku sugas rezervāta teritorijā ir ūdrs, vilks, lūsis, grauzējs meža sicista, kā arī vairākas sīkspārņu sugas.

Kukaiņi. Krustkalnu rezervātā galvenokārt sastopamas mežiem raksturīgās kukaiņu sugas. Bagātīgās barības bāzes dēļ šeit samērā bieži izplatīti tādi tauriņi, kas citur Latvijā ir reti sastopami – sausseržu raibenis, Spulģīšu lapsprīžmetis, uzpirstīšu ziedsprīžmetis u.c. No retām un aizsargājamām dienas tauriņu sugām Krustkalnos sastopams apšu un kārķu zaigraibenis, čemurziežu dižtauriņš, apšu raibenis, sausseržu raibenis. No naktstauriņu sugām – rudais pāvacis un pelēkais pāvacis, ošu ordeņpūcīte un nātru lācītis. Aizsargājamās retās vaboles – zilā eļļasvabole, marmora rožvabole, blāvā briežvabole un komposta degunradžvabole.

Augi. Lielāko daļu rezervāta platības klāj mežs. Atkarībā no reljefa un mitruma apstākļiem Krustkalnos sastopami dažādi mežu tipi, kas nodrošina dzīves vidi daudzām retm un aizsargājamām augu sugām. Relatīvi sausajās nogāzēs aug klinšu kaulene, pūkainā zemzālīte, zilā vizbulīte. No retajiem augiem sastopams šaurlapu lakacis, meža silpurene, melnā dedestiņa, lielziedu uzpirstīte. Ieplakās, upju un ezeru krastos sastopama lēdzerkste, purva dzeguzene, kā arī retāki augi – Sibīrijas mēlziede, kamolainā ežgalvīte, dižā aslake, rūsganā melncere, Lēzeļa lipare. Pļavās sastopami tādi aizsargājamie augi kā pļavas linlape, Sibīrijas skalbe, trejziedu madara un dzeltenā akmeņlauzīte.

Kontakti:

Adrese: Lat, lon: 56.733318, 26.135900,
Mārcienas pagasts, Madonas
novads

Tālrunis: +371 29139677 (Regīna Indriķe,
LV, RU, LT)

Lai skatītu šo Google karti,
nepieciešams iespējot sociālās
sīkdatnes.

Pielāgot sīkdatnes